

ДЕКАДА МІСІЙНОСТІ

Інструкції для священників

*Від Вознесіння Господнього
до Зіслання Святого Духа*

ДЕКАДА МІСІЙНОСТІ

Інструкції для священників

*Від Вознесіння Господнього
до Зіслання Святого Духа*

Львів • 2014

Дозволяється друкувати:

Блаженніший СВЯТОСЛАВ,
Отець і Глава УГКЦ

№ ВА 14/230 від 28 квітня 2014 року, м. Київ

Загальний огляд ДЕКАДИ МІСІЙНОСТІ для священиків-душпастирів

МЕТА

*Ідіть, отже, і зробіть учнями всі народи:
хрестячи їх в ім'я Отця і Сина і Святого Духа*

Мт. 28, 19

У ЧАСІ ДЕКАДИ МІСІЙНОСТІ, В ОЧІКУВАННІ
П'ЯТДЕСЯТНИЦІ, ПРОСИТИ СВЯТОГО ДУХА:

Розпалити у нас дар віри,
укладений у нашому хрещенні,
щоб бути здатними ділитися вірою
з нашими ближніми,
несучи у світ радість Євангелія,
Добру Новину спасіння у Христі,
як учні Христові (що отримали дар віри у Хрещенні)
стати місіонерами, проголошуючи світові
милосердну Божу любов.

НАГОЛОС

Беручи активну участь у духовних заходах Декади місійності, **наново відкрити і досвідчити, що наші**

парафіяльні спільноти, як і сім'ї (домашні церкви), **є за своєю природою місійними**. Усвідомлення цього впливає з дару Святої Тайни Хрещення, де всі вірні взяли на себе зобов'язання вірити, жити, служити і ділитися досвідом своєї віри у Христа не тільки зі своїми рідними, але й з усіма ближніми, з якими перебуваємо більшість свого часу. Наша місія у світі — проголосити Ісуса нашого Спасителя, поширюючи Боже Царство.

ФУНДАМЕНТ МЕТОДОЛОГІЇ

Головна дійова Особа Декади місійності — це **Святий Дух, який діє потужно, торкаючись і наverting людські серця**. Отож, **священик** в основному **є знаряд-дям у Божих руках**. У цьому особливому часі важливо дозволити Богові діяти через кожне наше священиче служіння, а саме:

- допомогти нашим вірним не бути байдужими, а активно брати участь у житті парафії;
- заохотити мирян бути відкритими та ділитися власним досвідом життя у вірі;
- молитовно і діяльно очікувати П'ятдесятниці — відновлення у вірних благодаті Святих Тайн Хрещення і Миропомазання;
- наново відкрити силу, красу та зобов'язання, які з цього випливають — нести Добру Новину спасіння у світ, поширюючи Царство Боже.

Місійний дух полягає в тому, що християнин най-перше сам глибоко переживає:

- Благовість Євангелія — Доброї Новини спасіння у Христі;

- особисто досвідчує любов Бога та Його присутність у власному житті;
- відчуває велику радість і потребу поділитися цим з ближніми та у діяльний спосіб нести життя у вірі спраглому й потребуючому світові.

ПРАКТИЧНІ МЕТОДОЛОГІЧНІ ВКАЗІВКИ

Вивчивши детально всю програму Декади місійності, кожному пароху (адміністратору) обов'язково слід заздалегідь приготувати і **повісити на дошку оголошень, принаймні 2 тижні наперед, розклад парафіяльних богослужінь, назву кожного дня Декади та чому він присвячений**. Усіляко заохочувати вірних до участі у Декаді, особливо заздалегідь розповсюджуючи вірним «Путівник Декади місійності», щоб він був у кожному домі.

Душпастирям необхідно приділити увагу, як зазначеним проповідям, так і урочистому святкуванню кожного дня Декади місійності. Кожному священикові, як пастиреві, що знає своїх овець, подбати, щоб парафіяни з радістю відкривалися на інших, щоб разом, цілою парафіяльною спільнотою, засвідчити світові про власне щоденне життя у вірі в Христа — нашого Спасителя і Господа.

Якщо через певні обставини неможливо провести Декаду серед тижня або **якщо деякі парафіяни не зможуть взяти участь у Декаді, треба їм пояснити, як провести Декаду місійності у колі сім'ї:** кожного дня знайти час (5 хв.) для спільного молитовного читання з «Путівником Декади місійності» (Боже Слово, роздуми, цитата дня, зна-

чення, молитва) та особливо застановитися над виконанням щоденного місійного завдання.

Інша можливість: провести Декаду у молитовному колі декількох родин, наприклад разом із сусідами.

Рекомендуємо священикам для особистої призадуми: в *додатку*, при кінці цього огляду, подано *два роздуми* про місію Церкви та місійність парафіяльної спільноти. Можна їх використати у своїх науках під час Декади місійності.

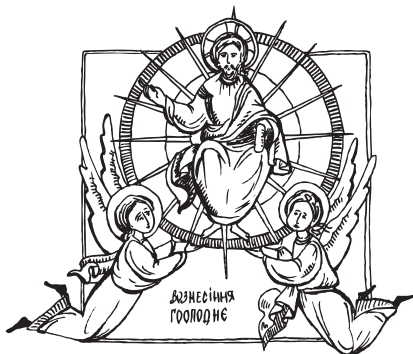
ДЕКАДА МІСІЙНОСТІ:

роздуми над читаннями з книги Діянь (апостола на щодень) від Вознесіння до П'ятдесятниці

В урочистий день величного празника Вознесіння Господа нашого Ісуса Христа наш Патріарх, Блаженніший Святослав (Шевчук), запрошує нас спільно пуститися в дорогу до празника П'ятдесятниці, разом розважаючи над щоденними читаннями в часі Літургії з *книги Діянь апостолів*, які слухатимемо впродовж Декади. Діяння є продовженням Євангелія від святого Луки, розповіддю про те, що відбулося з Церквою після вознесіння Ісуса Христа (пор. Дії. 1, 1–2). **Саме приклад життя Ранньої Церкви — її народження, розвиток та місійна діяльність — творять модель для нашої активної місії в сучасному світі.** Теми, на які акцентує увагу святий Лука в Діяннях апостолів, допоможуть нам краще відповісти на заклик Блаженнішого Святослава, з яким він звернувся в Пастирському листі «ЖИВА ПАРАФІЯ — МІСЦЕ ЗУСТРІЧІ З ЖИВИМ ХРИСТОМ»¹.

¹ Пастирський лист Блаженнішого Святослава до духовенства, монашества і мирян УГКЦ: «ЖИВА ПАРАФІЯ — МІСЦЕ ЗУСТРІЧІ З ЖИВИМ ХРИСТОМ». Видання Патріаршої Курії УГКЦ, Київ, Друкарські куншти, 2012.

ДЕКАДА МІСІЙНОСТІ

Вступ: Четвер

ПРАЗНИК ВОЗНЕСІННЯ ГОСПОДА НАШОГО ІСУСА ХРИСТА

Рекомендації до проповіді

*Священикам у проповіді на Боже Слово (Дії. 1, 1–12) рекомендуємо звернути увагу на силу **Воскресіння та П'ятдесятниці**:*

- **По-перше, в основі всього міститься воскресіння Ісуса.** Діяння апостолів — це розповідь про ранню Церкву, в якій головна дійова особа є Воскреслий Господь. Читаючи це свідчення, ми бачимо, що Ісус справді живий, Його перемінене тіло є початком нового Божого творіння. Так, як Ісус діяв у Святому Євангелії, тепер діють Його учні після Його воскресіння.
- **Другий важливий акцент: сила та дія Святого Духа.** Лука бажає показати дію Святого Духа в основі

й рості Церкви. Омиватися будуть вже не лишень водою, а й Святим Духом. І це оновлення створить з них уже не просто відновлений Ізраїль, який очікує царювання Бога, але нову людину. Тоді Бог запанує над усім світом, а люди пізнають Його панування у своїх серцях. Бог хоче зробити у всьому світі щось нове. І в орбіту цієї новизни Він залучає кожну дитину, кожну жінку, кожного чоловіка.

- **Діяння апостолів: розповідь про унікальну дію Святого Духа та активних християн.** Книга Діян — це розповідь про первісну Церкву через призму святих первоапостолів Петра і Павла. Саме Святий Дух дає першим християнам натхнення розв'язувати різні проблеми та питання, керує Церквою для поширення Доброї Новини Божого Царства.
- **Роздуми:** «Путівник Декади місійності», ст. 6.
- **Біблійний коментар:** www.zhyvaparafia.org.ua

Запросити парафіян. У цей урочистий день величнього празника Вознесіння Господа нашого Ісуса Христа запрошуємо всіх відгукнутися на запрошення нашого Патріарха, Блаженнішого Святослава (Шевчука), спільно пуститися в дорогу до празника П'ятдесятниці, розважаючи над щоденними читаннями (в часі Літургії) з книги Діян апостолів, які, подібно як і сьогодні, читатимемо наступні десять днів. Діяння є продовженням Євангелія від святого Луки, розповіддю про те, що відбулося з Церквою після вознесіння Ісуса (пор. Дії. 1, 1–2). Отож, ще раз запрошуємо всіх наших парафіян у десятиденне паломництво очікування та відновлення дару віри у Воскреслого Христа. Найдовша подорож — це є подорож аж до краю закутків нашого серця. Саме туди Святий Дух хоче та прагне дійти зі своєю Божественною любов'ю (пор. Рим. 5, 5) і силою своїх Дарів.

Перший день. П'ятниця

ДАР ХРЕЩЕННЯ І БОЖЕ УСИНОВЛЕННЯ

Рекомендації до проповіді

Священикам у проповіді на Боже Слово (Дії. 19, 1–8) рекомендуємо звернути увагу на:

- **Усвідомлення унікальності власного Хрещення та ділитися плодами цієї Тайни з іншими** (пояснити вірним суть святої Тайни Хрещення, того, що з нами сталося, коли ми хрестилися).

Хрещення це — свята Тайна, початок нового життя, народження з води і Святого Духа. Хрещення це — спосіб буття, стиль життя. Святий Петро говорить, що це наша обіцянка Богові «жити по добрій совісті». Це не є якийсь магічний ритуал. Хрещенням треба жити — у глибині свого єства відчувати і досвідчити, що ми стали дітьми Божими. Вода хрещення постійно затоплює в нас усе, що є смертне, і спасає те, що перебуває повіки, а саме: синівство Боже, яке дрімає в нас аж

до нашого усвідомлення і життя ним. Це і є мета християнського життя — стати і жити як сини, носії Світла, і випромінювати Бога.

Дух Святий є активний і постійно нам пригадує, немов ранковий будильник пробуджує нашу пам'ять, хто ми і ким ми є, яка докорінна переміна відбулася з нами у часі нашого хрещення. Християнин без пам'яті не є християнином, а в'язем моменту, що не має історії. Найперше маємо усвідомити — творити пам'ять про Божі сліди, сліди Святого Таїнства в історії нашого минулого, а саме: символіка крижма, свяченої води, помазання святим миром, наше хресне ім'я, за яким ми вписані в книгу життя, дата нашого хрещення та особа священика, який уділяв таїнство. Водночас розуміти та усвідомити велику радість цього дня, яку переживали батьки, родина та запрошені гості, а особливо хресні батьки, які взяли на себе обов'язок чувати над нашим зростом у Христовій вірі.

Чи ми свідомі, що перших християн хрестили, коли вони були вже віруючі і знали правди християнської віри? Охрещені немовлятами (за нас віру визнали наші хресні батьки), чи ми живемо сьогодні вірою в Ісуса Христа, щоб актуалізувати наше хрещення і користуватися його привілеями? Чи розуміємо ми, що прийняти хрещення — означає померти і воскреснути з Христом і у Христі, померти для старого життя і воскреснути для нового життя — життя вірою і благодаттю?

- **Роздуми:** «Путівник Декади місійності», ст. 10.

- **Біблійний коментар:** www.zhyvaparafia.org.ua

Урочисте святкування першого дня Декади

Усією парафіяльною спільнотою, після Святої Літургії (або ввечері, після молебня/акафіста) та короткої пропо-

віді про дар нашого хрещення, провести перший день Декади місійності у спільному молитовному читанні всіх частин дня з «Путівника Декади місійності», з особливим наголосом на виконанні щоденного місійного завдання.

Додаткові рекомендації до першого дня: свічка

Рекомендуємо священикам відзначити перший день Декади, присвятивши його хрещенню, щоб парафіяни — кожен зокрема — наново усвідомили та досвідчили силу, благодать, красу, новизну і місію, що Господь уділяє нам у цій Святій Тайні.

Заохочуємо священиків провести відновлення обітниць Святої Тайни Хрещення всією парафіяльною спільнотою. Після прочитання «*значення Хрещення*» можна провести потрібне відречення від диявола і потрібне визнання віри в Ісуса Христа та прочитати Символ віри, подібно як при хрещенні. Тоді роздати всім вірним у храмі заздалегідь приготовані свічки. Священик, беручи свічку, запалену від престолу, стає посередині храму та передає вогонь вірним, що стоять найближче, які своєю чергою передають його далі. Коли всі свічки запалені, священик урочисто виголошує молитву, що міститься в «Путівнику Декади місійності», відтак читає місійне завдання на цей день і під кінець благословляє всіх людей.

Священик-душпастир може запропонувати своїм вірним *молитовні намірення*: (для особистих молитов, Святої Літургії, молебня): подякувати Богові за дар хрещення.

Другий день. Субота

БОЖЕ СЛОВО

Рекомендації до проповіді

Священикам у проповіді на Боже Слово (Дії. 20, 7–12) рекомендуємо звернути увагу на:

• **Слухання Божого Слова**

Сьогодні багато людей щось слухають, але рідко хто з них чує. Буває, слово може нести в собі різний зміст і силу. Те ж Слово, яке ми знаходимо в Святому Письмі, сповнене Святим Духом і здатне проникати в людські серця й навертати їх до Бога. Тому що: *«Слово — живе й діяльне, і гостріше від усякого двосічного меча: воно проходить аж до розділу душі й духа, суглобів та костяного мозку, і розрізняє чуття та думки серця. Нема створіння, скритого від нього; все оголене і явне перед очима того, кому ми маємо звіт дати»* (Євр. 4, 12–13).

• **Воскресіння Євтиха та дотик Божої Сили**

Юнак Євтих сидів на вікні. За вікном була темрява, глибока ніч. У кімнаті Павло проголошував Слово Боже та ла-

мав Хліб — відбувався Літургійний чин живої присутності Господа між ними. Євтиха огортає глибокий сон, він падає з третього поверху додола і його знаходять мертвим. Згодом Павло силою Воскреслого Христа повертає його до життя. Розповідь містить дуже глибокий символізм цілком протилежних за змістом елементів: з одного боку — ніч, темрява, сон, падіння, порожнеча, смерть; з іншого — *Боже Слово, Євхаристія — святкування перемоги Христа над смертю, спільнота віруючих, унікальна сила Христа, присутня в Його служі Павлі, Воскресіння*. Перший перелік є частиною життя кожної людини. Проте Добра Новина полягає в тому, що Ісус пропонує нам цей другий перелік — як засіб нового життя, яке Бог бажає подарувати кожній людині.

• Свята Літургія: Євхаристія

Євангелист Лука вказує, що від самого початку перші християни *«постійно перебували в апостольській науці (1) та співпричасті (2), на ламанні хліба (3) й молитвах (4)»* (пор. Дії. 2, 42). Грецьке слово «Євхаристія» означає «благодарення — подяка». Інші назви, якими Церква окреслювала це таїнство — Вечеря Господня (1 Кор. 11, 20) та Ламання Хліба. Християни від самого початку збиралися на недільну Святу Літургію і всі приступали до Святого Причастя Тіла і Крови Господнього.

• Запитання

Як ми відповідаємо на дар та запрошення Божого Слова? Якою мірою усвідомлюємо, що Слово Боже живе і діяльне? Яке місце займає Слово Боже у нашому особистому, родинному, парафіяльному та суспільному житті? Якою мірою ми розуміємо, що наш духовний зріст залежить від прийняття Євхаристії? Чи усвідомлюємо, що силою Воскреслого Христа, Який дає себе нам у Євхаристійному Хлібі, можемо жити життям майбутнього віку в житті теперішньому?

- **Роздуми:** «Путівник Декади місійності», ст. 14.
- **Біблійний коментар:** www.zhyvaparafia.org.ua

Урочисте святкування другого дня Декади

Усією парафіяльною спільнотою, після Святої Літургії (або ввечері, після молебня/акафіста) та короткої проповіді про дар Божого Слова — Святого Письма, провести другий день Декади місійності у спільному молитовному читанні всіх частин дня з «Путівника Декади місійності», з особливим наголосом на виконанні щоденного місійного завдання.

Додаткові рекомендації другого дня: *Святе Письмо*

Рекомендуємо священикам відзначити і вшанувати Боже Слово всією парафіяльною спільнотою, щоб парафіяни наново усвідомили та досвідчили, що Боже Слово живе, ефективне, діяльне, має силу і здатність само від себе навертати людські серця до Господа. Після Святої Літургії (або молебня/вечірні) священик здійснює урочисте винесення Євангелія з престолу, подібно як на Малому вході, та, ставши на амвоні, повертається до людей з Євангелієм в руках. Після цього всі вірні по черзі приступають і цілують Євангеліє. Також можна завчасно приготувати кошик з цитатами зі Святого Письма (які будуть доступні на сайті УГКЦ), поставивши на тетраподі, і парафіяни, йдучи додому, візьмуть собі на пам'ятку.

Священик-душпастир може запропонувати своїм вірним *молитовні намірення*: (для особистих молитов, Святої Літургії, молебня): подякувати Богові за дар Його Слова своєму народові.

Третій день. Неділя святих отців

НАСТАВНИКИ ВІРИ

Рекомендації до проповіді

Священикам у проповіді на Боже Слово (Дії. 20, 16–18, 28–36) рекомендуємо звернути увагу на:

- **Учительський уряд Церкви, особисте свідчення та служіння**

Члени Христової Церкви, хоч і становлять одне тіло, мають, однак, різні завдання та служіння (пор. 1 Кор. 12; 1 Тим.; 2 Тим.; Тит.). Особливим є служіння провідників Церкви — єпископів — та їх помічників — священиків та дияконів. Життя Церкви є постійним чужанням в очікуванні другого пришестя Христа (Парусії). Час Церкви — це час проповідування Євангелія — Доброї Новини — всьому світу, найперше апостолами та їх наслідниками.

- **Діяння апостолів**

Святий Павло повчає старших у Церкві, що Пастирі повинні бути завжди на сторожі: в будь-який момент на їх паству

можуть напасти хижі вовки. В історичному контексті Павло мав на увазі Димитрія з його приятелями, які зачали злість на християн за фінансові збитки, а також жриць Артеміди, в яких різко впала відвідуваність храму. Напевно, поблизу були ще й чаклуни, які не поспішали спалювати свої магічні книги й горіли спрагою помсти: нехай, мовляв, усі знають, що їх сила більша, ніж у Ісуса! Та святий Павло остерігає і про внутрішні небезпеки, про вовків в овечій шкурі: *«Та й з-поміж вас самих повстануть люди, що говоритимуть погубні речі»* (Дії. 20, 30).

• Наставники віри

Цього року минає 25 років від часу легалізації УГКЦ. Час у катакомбах був часом іспиту віри для тисяч мучеників та ісповідників з-поміж єпископів, священників, монахів, монахинь та вірних нашої Церкви. Нашим завданням є зберігати та розвивати дар віри, переданий нам у спадщину від наших батьків та старших братів і сестер у вірі. Кожна спільнота, не є винятком і церковна, має своїх героїв. Яке нескінченне число ми маємо наших мучеників та ісповідників. Подвижники віри у двадцятому столітті — це наші духовні герої. Пам'ятаємо, отже, наших новомучеників, ісповідників віри: єпископів, священників, богопосвячених осіб, мирян, які активно допомагали, переховували і супроводжували наше духовенство в часи підпілля. Свідчення наших мучеників та ісповідників хай залишиться для нас, людей ХХІ ст., прикладом і моделлю особистого свідчення, ревності та вірності Христові.

• **Роздуми:** «Путівник Декади місіїності», ст. 18.

• **Біблійний коментар:** www.zhyvaparafia.org.ua

Урочисте святкування третього дня Декади

Усією парафіяльною спільнотою, після Святої Літургії (або ввечері, після молебня/акафіста) та короткої про-

повіді про наставників віри (або про учительський уряд Церкви), провести третій день Декади місійності у спільному молитовному читанні всіх частин дня з «Путівника Декади місійності», з особливим наголосом на виконанні щоденного місійного завдання.

Додаткові рекомендації до третього дня: відзначення 25-річчя легалізації УГКЦ

Рекомендуємо священикам у творчий спосіб провести святкування третього дня Декади, присвяченому наставникам віри (або вчительському уряду Церкви), щоб парафіяни наново усвідомили та досвідчили, що Господь завжди піклується про свій народ і благословить його пастирями на подобу Доброго Пастиря, щоб у Його імені вірно провадили народ Божий до дому Отця. Тому в цей день рекомендуємо священикам по-особливому вшанувати 25-річчя легалізації УГКЦ. Після Святої Літургії (або молебня/вечірні) можна:

- а) запросити одного або кількох мирян розповісти конкретні коротенькі історії з часів підпілля, якщо можливо — очевидців подій або принаймні когось, що достовірно пам'ятає розповіді з перших уст;
- б) представити стенд світлин з особами та подіями часів підпілля, особливо, якщо це стосується парафії чи деканату (району);
- в) запросити мирян (катехитичну групу) представити короткі розповіді про наших блаженних новомучеників.

Священик-душпастир може запропонувати своїм вірним *молитовні намірення*: (для особистих молитов, Святої Літургії, молебня): подякувати Богові та попросити, щоб ніколи не забракло у нашому народі служіння дяконів, священиків, єпископів, проповідників Божого Слова.

Четвертий день. Понеділок

ДАР БОГОПОСВЯЧЕНОГО ЖИТТЯ

Рекомендації до проповіді

Священикам у проповіді на Божє Слово (Дії. 21, 8–14) рекомендуємо звернути увагу на:

- **Дівицтво заради Христа, прийняття Божої волі та готовність до самопожертви**

У ранній Церкві Святий Дух вільно роздавав свої духовні дари. Нинішнє читання нагадує нам про дар богопосвяченого дівинства і особливої самопожертви Євангелія ради.

Наша Київська Церква за свою тисячолітню історію дала Христові безліч монахів, монахинь та інших богопосвячених осіб, готових радикально посвятити своє життя на служіння Богу. У нашій Церкві за останні 25 років ми бачимо, як багато молодих осіб почули поклик Божий, і всі ми повинні їх підтримати. Хто живе серед нас *у дівицтві задля Христа*, свідчить, що життя майбутнього віку в Божому Царстві вже присутнє в нашій історії. Хоч це покликання є даром Божої благодаті, однак воно вимагає і великого зусилля з боку людини.

• Дар богопосвяченого життя

Чи підтримуємо ми дівицтво задля Христа у своїх щоденних молитвах? Чи заохочуємо своїх дітей та знайомих до прийняття цього подвигу? Скільки є покликань до богопосвяченого життя з нашої парафії? Чи знаєте ви осіб або родини з нашої парафії, що спричинилися або допомогли у зростанні покликань до богопосвяченого життя? Чи підтримує парафіяльна спільнота зв'язок з місіонерами, вихідцями з парафії на місійних теренах? Усвідомити вірних, що кожне покликання є великим Божим даром і благословенням для сім'ї, родини, парафії і Батьківщини. Чи парафіяльна спільнота молиться за покликання до богопосвяченого життя?

- **Роздуми:** «Путівник Декади місійності», ст. 22.
- **Біблійний коментар:** www.zhyvaparafia.org.ua

Урочисте святкування четвертого дня Декади

Усією парафіяльною спільнотою, після Святої Літургії (або ввечері, після молебня/акафіста) та короткої проповіді про богопосвячене життя, провести четвертий день Декади місійності у спільному молитовному читанні всіх частин дня з «Путівника Декади місійності», з особливим наголосом на виконанні щоденного місійного завдання.

Додаткові рекомендації четвертого дня: *запросити богопосвячених осіб*

Рекомендуємо священикам вшанувати дар богопосвяченого життя всією парафіяльною спільнотою, щоб парафіяни наново усвідомили вартість дівицтва для Церкви Христової та що богопосвячені особи є Божим даром і благословен-

ням для сім'ї, родини та парафії. Після Святої Літургії (або молебня/вечірні) представити завчасно запрошену богопосвячену особу (монаха, монахиню), щоб поділилася досвідом свого покликання та служіння Церкві. Можна при парафії організувати показ фільмів про богопосвячене життя (наприклад: «Сіль землі», «Світло з України» — про Йосафату, чи «Блаженні сестри, моліться за нас» — про сестер Йосифіток та інші...).

Священик-душпастир може запропонувати своїм вірним *молитовні намірення*: (для особистих молитов, Святої Літургії, молебня): подякувати Богові за дар покликання до богопосвяченого життя у нашій Церкві.

П'ятий день. Вівторок

БУТИ ХРИСТОВИМ УЧНЕМ

Рекомендації до проповіді

Священикам у проповіді на Боже Слово (Дії. 21,26–32) звернути увагу на:

- **Універсальність Доброї Новини, мужність та незламність учнів Христових**

Усі люди мають право почути Благовість Євангелія, Добру Новину спасіння в Христі Ісусі.

Тому оживлення наших парафій найперше має починатися з того, що кожний охрещений мирянин покликаний свідчити про своє життя у вірі перед рідними і чужими.

- **Власне учнівство**

У нашому хрещенні Бог усім нам уклав дар віри і через це ми стали учнями Ісуса Христа. Чи свідомі ми цього? Це вкладене у нас зерно учнівства Христового не може лежати марно, але його треба підливати і доглядати. Отже, найпершим завданням учнів є перебувати біля Ісуса, щоб Він наповняв

нас своєю росою-благодаттю, щоб навчитися від Нього, як жити по-християнськи та нести віру в Христа у світ.

Кожний християнин у своєму житті покликаний ділитися радістю спасіння, не зважаючи на перепони і загрози. Коли святий Павло мужньо зносив переслідування, то він напевно пригадував собі слова псалмопівця: *«Допомога моя від Господа, що створив небо й землю»* (Пс. 120, 2).

• **Святі Костянтин Великий та Олена (на 2014 рік)**

Сьогодні Матір Церква вшановує пам'ять святих Костянтина Великого та його матері Олени. Через свої заслуги у поширенні християнства вони отримали назву рівноапостольних. Ця згадка про маму із сином вказує на важливе завдання учнівства Христового в родинному колі. Подібно було в нашій історії, коли молитви святої Ольги принесли плід віри через її онука, святого Володимира Великого, та кож званого рівноапостольним.

• **Роздуми:** «Путівник Декади місійності», ст. 26.

• **Біблійний коментар:** www.zhyvaparafia.org.ua

Урочисте святкування п'ятого дня Декади

Усією парафіяльною спільнотою, після Святої Літургії (або ввечері, після молебня/акафіста) та короткої проповіді про наше учнівство Христове, провести п'ятий день Декади місійності у спільному молитовному читанні всіх частин дня, з «Путівника Декади місійності», з особливим наголосом на читанні Слова Божого (Мр. 1, 21–35) та виконанні щоденного місійного завдання.

**Додаткові рекомендації до п'ятого дня:
читати текст Святого Письма (Мр. 1, 21–35)**

На місці, де в «Путівнику Декади місійності» подане «місійне завдання», прочитати вголос уривок Євангелія (Мр. 1, 21–35). Можна це провести таким чином. Попросити парафіян слухати дуже уважно, уявляючи себе учасниками подій. Тоді трьох вибраних (заздалегідь приготованих) осіб-мирян поставити перед церквою, щоб, чергуючись, поволі і виразно читали текст Євангелія по одному стишку. Після цього заохотити вірних застановитися на хвилину-другу, до чого їх Господь кличе, які думки і бажання Господь засіває і зроджує у нашому серці. Відтак заохотити всіх провести завтрашній день поряд з Господом, маючи Його за свого Учителя.

Священик може запропонувати своїм вірним *молитовні намірення*: (для особистих молитов, Святої Літургії, молебня): просити Господа про усвідомлення свого учнівства Христового в цьому світі.

Шостий день. Серeda

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ДАР ВІРИ

Рекомендації до проповіді

*Священикам у проповіді на Боже Слово (Дії. 23, 1–11)
звернути увагу на:*

- **Мудрість і здатність свідчення віри у Воскреслого Господа**

Маючи перед очима приклад святого Павла, замислюємося над даром віри і ставимо собі запитання: як плекати цей дар? Мистецтво зроджується з натхнення, філософія — з мислення, техніка — з обчислень та експериментів, а «віра зроджується від слухання Божого Слова!» (пор. Рим. 10, 17). Цим Словом, джерелом віри є сам Ісус Христос! Слух є чуттям, яке першим у людському організмі сприймає віру, але це тільки початок. Шлях почутого Слова Божого проходить від вух до серця, і тут відбувається завжди нове чудо віри — таємна зустріч Бога з людиною. Якщо свободна воля людини приймає Слово, тоді за допомогою Божої благодаті може змінитися і повернутися навіть найтвердіше людське серце. З поверне-

ного серця те Слово виходить назовні і перетворюється на радісне визнання віри, що Христос — Господь.

Людське серце прагне почути добре слово від Бога, особливо в нинішній день. Це ми, отже, несемо відповідальність за ту радість, що її самі одержали, аби ця радість Ісуса Христа наповнила серце кожного. Добра Новина Ісуса Христа здатна проникати туди, де ніхто інший неспроможний дійти. Наш нескінченний смуток і песимізм зцілюється тільки безконечною і безумовною Божою Любов'ю. Церква постійно переконується, що немає нічого сильнішого, безпечнішого, глибшого і мудрішого за проповідь Благої Вісті спасіння в Ісусі Христі. Особливо сьогодні потрібно, щоб у наших родин, парафіях ми відкрито розмовляли про нашу віру та жили нею. Пам'ятаймо про тих осіб, які у свій час поділилися з нами своїм досвідом віри, які найбільше вплинули на формування нашої християнської свідомості. Це були прості особи, без високої освіти, проте у них була жива віра і мудрість святого передання. «Пригадую собі ту щиру віру, що у тобі, яка перш була вселилася у твою бабуню Лоїду та у твою матір Евніку, а я певен, що й у тебе» (2 Тм. 1, 5).

Наше завдання — плекати ту віру, яку ми одержали в дар через інших. Кожен з нас покликаний працювати над поглибленням своєї віри. У час підпілля було важко знайти хоч якусь духовну літературу, а сьогодні стільки книжок: Біблія, катехизм та інші духовні книги. Наша мета — навчитися пояснити те, у що ми віримо, щоб можна з переконання свідчити про Христа перед іншими, як це робив святий Павло.

- **Роздуми:** «Путівник Декади місійності», ст. 30.
- **Біблійний коментар:** www.zhyvaparafia.org.ua

Урочисте святкування шостого дня Декади

Усією парафіяльною спільнотою, після Святої Літургії (або ввечері, після молебня/акафіста) та короткої проповіді про дар віри, провести шостий день Декади місійності у спільному молитовному читанні всіх частин дня з «Путівника Декади місійності», з особливим наголосом на виконанні щоденного місійного завдання.

Додаткові рекомендації до шостого дня: *зерно гірчичне*

Рекомендуємо священикам відзначити дар віри, який усі ми отримали через Слово, вкладене у наше серце. Після Святої Літургії (або молебня/акафісту) священик читає короткий уривок Євангелія про віру, як зерно гірчичне (Мт. 17, 20–21), та, стоячи на амвоні, кладе в руку кожного парафіянина зерно гірчиці. Перед тим священик пояснює вірним, що зерно віри вже було вкладене в них у момент хрещення, і вони відповідальні за його ріст перед Богом і церковною спільнотою. На завершення священик заохочує вірян, щоб вони, в пам'ять про завдання зростати у вірі, приклеїли (скотчем) це зерно в особисту (чи домашню) Біблію, на полях біля цитати (Мт. 17, 21).

Священик може запропонувати своїм вірним *молитовні намірення*: (для особистих молитов, Святої Літургії, молебня): подякувати Богові за зерно віри, вкладене у нас, та просити про його зростання.

Сьомий день. Четвер

ГОТОВНІСТЬ СВДЧИТИ — СЛУЖИТИ

Рекомендації до проповіді

Священикам у проповіді на Боже Слово (Дії. 25, 13–19) звернути увагу на:

• Наслідки проповіді, прийняття Доброї Новини

Даючи приклад для свої вірних, священник повинен перший засвідчити словом про своє християнство, розповісти про свій досвід життя у вірі та власним прикладом показати, що цінності Євангелія впливають на його життя. Треба парафіянам наголосити, що тут не потрібно якоїсь особливої кваліфікації чи освіти, бо якщо хтось справді пережив досвід любові свого Спасителя, він не має потреби в тривалому приготуванні, бо вже знає і постійно зберігає у серці досвід Божого милосердя, повного прощення й любові. Таким чином, кожен охрещений є не тільки учнем Ісуса, але й місіонером, бо готовий засвідчити любов Божу, що виявилася насамперед йому, готовий ділитися досвідом життя у вірі і навернення до нового життя. І все це чинить уже не з обов'язку чи

примусу, а з радістю, як особистий вибір, що наповнює серце новим змістом життя: жити і служити для Господа. Усвідомлення нашого християнства закликає всіх нас бути готовими послужити іншим ради Євангелія, засвідчуючи ближнім свій особистий досвід віри з радістю як учні Христа Господа.

Навіть невіруючі чи байдужі люди завжди зможуть вловити і запам'ятати суть Доброї Новини спасіння через Ісуса Христа, що Він воскрес і живе посеред нас. У Діяннях Фест не тямив у юдейській вірі, але вловив головну суть суперечки: *«про якогось Ісуса померлого»*, про якого *«Павло казав, що Він живе»* (пор. Дії. 25,19). Ісус помер і Його не стало чи Ісус воскрес і живе повіки? Ісус був чи Ісус є? Відповідь на це питання ділить людей на дві групи: християн та нехристиян. Отже, ми відповідаємо: Ісус — живий, і не просто «живий у пам'яті людей», а живий реально, Він воскрес!

Справдження слів Ісуса. Чи готові ми проголошувати Ісуса Христа, навіть якщо це веде до переслідування, як у сьогоднішньому читанні про апостола Павла, чи в часи підпілля та переслідування Церкви? Чи готові ми, як парафіяльна спільнота, ризикувати, намагаючись допомогти іншим, що зазнають переслідування чи насміхання ради Євангелія? Чи навчаємо і виховуємо ми наших дітей і внуків так, щоб вони були готовими свідчити про Христа і служити Його Церкві?

- **Роздуми:** «Путівник Декади місійності», ст. 34.
- **Біблійний коментар:** www.zhyvaparafia.org.ua

Урочисте святкування сьомого дня Декади

Усією парафіяльною спільнотою, після Святої Літургії (або ввечері, після молебня/акафіста) та короткої проповіді про нашу готовність свідчити Ісуса Христа, провести шостий день Декади місійності у спільному молитовному

читанні всіх частин дня з «Путівника Декади місійності», з особливим наголосом на виконанні щоденного місійного завдання.

Додаткові рекомендації до сьомого дня: особисте свідчення

Рекомендуємо священикам відзначити та надати вартості особистому свідченню мирян у їхньому щоденному та парафіяльному житті. Після Святої Літургії (або молебня/акафіста) священик представить парафіянам особу (бажано з іншої парафії), з якою заздалегідь домовилися, готову дати свідчення, тобто поділитися досвідом своєї віри, як вона живе вірою на щодень, як Бог діє в її житті, в її служінні людям. Або ж це може бути особа з молитовних парафіяльних спільнот.

Священик може запропонувати своїм вірним *молитовні намірення*: (для особистих молитов, Святої Літургії, молебня): просити Святого Духа, щоб надихав нас відважно свідчити про дію Бога в особистому житті нашим ближнім.

Восьмий день. П'ятниця

ВЛАСНИЙ ХРЕСТ

Рекомендації до проповіді

*Священикам у проповіді на Боже Слово (Дії. 27, 1–44)
звернути увагу на:*

- **Нести хрест, ризикувати собою задля Євангелія**

Святий Павло не раз ризикував своїм життям. «Від юдеїв я прийняв п'ять раз по сорок (ударів) без одного; тричі киями мене бито, раз каменовано, тричі корабель зо мною розбивався; день і ніч перебув я у безодні» (2 Кор.11, 24–25).

Для святого Павла небезпеки для життя не мали значення, бо для нього головне було якнайбільше людей привести до Спасителя — Воскреслого Ісуса. Зустрівши Його по дорозі до Дамаску, він сам отримав спасіння з Божої любові та милосердя, і тепер хотів донести це іншим. Це не значить, що апостол Павло не хотів спокійного життя, але любов до Христа і до людей заставляла його йти все далі й далі, несучи Євангеліє. Якою мірою готові ми позбутися власного

комфорту, щоб інших людей привести до Ісуса? Чи готові упокоритися насмішкам, проголошуючи Євангеліє? Чи наша молитва за інших є такою, що ми можемо сподіватись отримати відповідь, подібно як святий Павло: «Бог дарував тобі всіх тих, що з тобою, за кого ти молишся»?

Коментує святий Іван Золотоустий: *«Але, скаже дехто, чому не був врятований і корабель? Щоб вони знали, якої небезпеки уникли, і що все це було справою не людської допомоги, але десниці Божої, яка рятує і без корабля. Так праведники, хоча б піддавалися бурі, хоча б знаходилися серед моря або безодні, не терплять ніякого лиха, але спасають разом з собою ще й інших»*². Отож пам'ятаймо: праведник, в якого непохитна віра, спасає разом з собою ще й інших.

• **П'ятниця — день Розп'яття**

Христос сказав своїм учням: «Коли хтось хоче йти за мною, хай зречеться себе самого, візьме на себе хрест свій і йде слідом за мною» (Мр. 8, 34). Ми знаходимо силу для ношення наших хрестів у Христі, який нам простелив хресну дорогу. Отож, будьмо готові нести свій хрест як особливих терпінь, духовних і тілесних, так і щоденних зобов'язань у вірі, наслідуючи нашого Спасителя.

• **Роздуми:** «Путівник Декади місійності», ст. 38.

• **Біблійний коментар:** www.zhyvaparafia.org.ua

Урочисте святкування восьмого дня Декади

Усією парафіальною спільнотою, після Святої Літургії (або ввечері, після молебня/акафіста) та короткої проповіді про готовність прийняти свій хрест і нести його разом з Ісусом, провести восьмий день Декади місійності у спільно-

² Іван Золотоустий, *Бесіди на Діяння апостолів*, Бесіда 54,4.

му молитовному читанні усіх частин дня з «Путівника Декади місіїності», з особливим наголосом на виконанні щоденного місійного завдання.

**Додаткові рекомендації до восьмого дня:
*прийняти свій хрест***

Рекомендуємо священикам підкреслити вірним про особисте прийняття своїх життєвих хрестів. Після Святої Літургії (або молебня/акафіста) священик у знак підтвердження цього, стоячи на амвоні, закликає, щоб парафіяни прийшли і прийняли з його рук престольний хрест. Кожний парафіянин особисто бере хрест з рук священика і, поглянувши на нього з радістю та поцілувавши його, повертає його священикові.

Цей жест є знаком прийняття Богом посланих для нашого освячення щоденних хрестів, зобов'язань у вірі та життєвих викликів.

Священик може запропонувати своїм вірним *молитовні намірення*: (для особистих молитов, Святої Літургії, молебня): просити Святого Духа, щоб відкрив нам, що Ісус є поруч і допомагає нам у наших щоденних хрестах.

Дев'ятий день. Субота

СПОВНИТИСЯ МІСІЙНИМ ДУХОМ

Рекомендації до проповіді

Священикам у проповіді на Боже Слово (Дії. 28, 1–31) звернути увагу на:

- **Добра Новина для всіх**

Перед вознесінням Ісус сказав: «Ідіть, отже, і зробіть учнями всі народи...» (Мт. 28, 19). У Діяннях Він наказує: «...будете моїми свідками в Єрусалимі, у всій Юдеї та Самарії й аж до краю землі» (Дії. 1, 8). Саме так діє апостол народів на Мальті та в Римі, проповідуючи Христа спочатку своїм, а відтак поганам, бо ж Євангеліє — слово спасіння для всіх людей.

Кожен з нас, як християнин, має обов'язок звіщати Добру Новину спасіння, яке ми отримали в Ісусі Христі. Насамперед ми послані до своїх сімей, до друзів, сусідів, колег по роботі — туди, де ми перебуваємо. У наших селах і містах є багато християн, які досвідчили Божу любов, але, на жаль, не є смі-

ливими, бояться бути місіонерами Божої любові та свідчити про неї. Тому слід пам'ятати, що поділитися з іншими радістю спасіння в Христі Ісусі є найбільшим добром, найбільшою любов'ю, яка тільки може бути на світі. Це є завданням кожного охрещеного, це є наша місія, починаючи від нашого рідного села, містечка, міста, області, країни. Однак Христос Господь хоче, щоб і наша Церква свідчила про Нього між народами, тому Він дає в серця поодиноким людям місіонерські покликання. Не кожен з нас, як святий Павло, зможе пуститися в далеку мандрівку, щоб там навчати про Ісуса Христа і проповідувати Царство Боже, зате кожен може щедрими жертвами чи певним своїм служінням підтримати тих, хто це робить — місіонерів чи місійні структури Церкви.

Своїм життям ми пишемо п'яте Євангеліє. Своєрідна незавершеність книги Діяння апостолів спонукає нас її «дописати» своїм життям: донести Євангеліє, донести Воскреслого Христа до «краю світу». І не треба далеко шукати цей край світу. Він може проходити в наших стосунках з ближнім, в нашій сім'ї, в нашому селі чи місті, в нашій державі і поза нею. Там, де є ненависть, насильство, непорозуміння, несправедливість, гнів, нечистота, переслідування..., там, де є гріх, ми покликані нести Ісуса Христа і нікого іншого. Ми — Церква Воскреслого Ісуса, ми — учні і місіонери Христа.

- **Роздуми:** «Путівник Декади місійності», ст. 42.
- **Біблійний коментар:** www.zhyvoparafia.org.ua

Урочисте святкування дев'ятого дня Декади

Усією парафіяльною спільнотою, після Святої Літургії (або ввечері, після молебня/акафіста) та короткої проповіді про особисте сповнення місійним духом, щоб нести віру христову у світ, провести дев'ятий день Декади місійності

у спільному молитовному читанні всіх частин дня з «Путівника Декади місійності», з особливим наголосом на виконанні щоденного місійного завдання.

**Додаткові рекомендації до дев'ятого дня:
*поділитися радістю Доброї Новини***

Рекомендуємо священикам заохотити парафіян, щоб відкрилися на сповнення місійним духом. Після Святої Літургії (або молебня/акафіста) закликати парафіян бути місіонерами Божої любові. Почати це конкретно у самому храмі. Скажімо одні одним, тим, що праворуч, і тим, що ліворуч: «Нехай Бог вас благословить». А далі, вийшовши з храму, дорогою додому привітаймо цим простим привітом «Нехай Бог вас благословить» наших рідних, ближніх, сусідів та всіх, кого зустрінемо впродовж дня. Також, якщо так місцевий Владика ізволив, оголосити збірку на наступний день П'ятдесятниці, щоб цілою парафіяльною спільнотою підтримати наших місіонерів, що працюють на місійних теренах: на Сході України, в Криму, Казахстані та Росії.

Священик-душпастир може запропонувати своїм вірним *молитовні намірення* (для особистих молитов, Святої Літургії, молебня): попросити, щоб Святий Дух наповнив нас своїми дарами, плодами і харизмами, щоб нести у світ віру в Ісуса Христа, нашого Господа.

Десятий день. Неділя П'ятдесятниці

ДАР СВЯТОГО ДУХА

Рекомендації до проповіді

Священикам у проповіді на Боже Слово (Дії. 2, 1–11) звернути увагу на:

• Бог бажає дати Святого Духа всім людям

Якщо Бог бажає дати Святого Духа всім людям, то від нас вимагає лише одне: бути відкритим. Після Вознесіння апостоли терпеливо чекали на сповнення обітниць. І приходив Він — Святий Дух — у вітрі та вогненних язиках. Якщо хтось спраглий і бажає відновити своє життя, бажає нової благодаті і сили Божої, то разом відкріймося, щоб Святий Дух відновив наше життя, знову влив у нас любов Бога Отця, відновив нам зустріч з воскреслим Христом, розпалив вогонь любові до Слова Божого, до молитви.

• Післанництво

Велике доручення Ісуса Христа: «Ідіть, отже, і зробіть учнями всі народи...» (Мт. 28, 19), — є завданням для цілої

спільноти віруючих. Маємо чітко зрозуміти, що Церква — це не тільки є духовенство, але й усі вірні, весь народ Божий, зібраний воедино Отцем, Сином і Святим Духом. Згідно з одним дослідженням, у наших спільнотах є, в середньому, близько 20% практикуючих християн. Але це не повинно нас лякати, бо апостолів було також спочатку мало, та скільки вони зробили для Христа силою того самого Святого Духа, який даний нам! Господь посилає нас і цілу Церкву йти і зробити учнями всі народи (пор. Мт. 28, 19). Тому всі ми маємо доручення проголосити спасіння і життя в Христі аж до краю світу, поширюючи Царство Боже.

• Кінцеві запитання

Чи ми свідомі того, що отримали Святого Духа і Його дари, плоди через Святі Тайни Хрещення та Миропомазання? Чи знаю, що через дар Святого Духа Бог преображає моє життя і життя тих, з ким я зустрічаюся? Чи є в нас достатньо Духа, досить нового життя, щоб ті, хто слухає нас, відкликнулися на наші слова та свідчення про Ісуса? Отож, запрошуємо усіх вас у цій Святій Літургії та у молитві Царю Небесний (чи у часі коліноприклонних молитов) просити й очікувати Святого Духа, щоб найперше відновив вогонь Духа, Який був вкладений в нас, та відновив дари, плоди, харизми Святої Тайни Миропомазання для служіння парафіяльній спільноті. Просімо Господа сьогодні для кожного з нас про дар нової П'ятдесятниці, щоб Святий Дух перетворив усю нашу істоту і вчинив нас новими створіннями у Христі Ісусі на Славу Божу.

Урочисте святкування десятого дня Декади

Усією парафіальною спільнотою, після Святої Літургії (або ввечері, після молебня/акафіста) та проповіді про сповнення обітниці Христової — дару Святого Духа у день

П'ятдесятниці, провести десятий день Декади місійності у спільному молитовному читанні усіх частин дня з «Путівника Декади місійності», з особливим наголосом на виконанні щоденного місійного завдання.

Додаткові рекомендації до десятого дня: намащення рук

Рекомендуємо священикам заохотити парафіян, щоб вони справді стали місіонерами Божої любові, сповнюючи своє християнське післанництво в цьому світі. Після Святої Літургії (або молебня/акафіста) священик спочатку пояснить вірним, що сьогодні Христос не має рук, крім наших, і Він ними хоче нести Добру Новину спасіння в Христі цьому світові. Відтак у часі мирування намащує святим єлеєм не тільки чоло, але й руки (долоні), і говорить такі слова: *«Неси у світ Христову віру»*.

Домашнє завдання на цілий рік до наступної Декади місійності

Завершення Декади місійності — це не кінець, а новий початок. З новим запалом і усвідомленням нашого післанництва будьмо готові в будь-який момент поділитися своїм досвідом віри і радістю Доброї Новини спасіння в Христі. Будьмо свідками нашого життя в Христі перед нашими ближніми, а особливо перед тими, хто ще не знає Ісуса Христа або відійшов від Нього. Господь довіряє нам розширити світ людських сердець для Бога.

Інші душпастирські заходи, рекомендовані священикам у часі Декади місійності:

- Особисте *пастирське заангажування* пароха (адміністратора) у часі Декади для залучення всіх вірних:
 - *дітей* (конкурс малюнка, на тему «Той, хто допоміг мені зростати у вірі» чи «Той, хто навчив мене молитися»);
 - *молоді* (діяльне виявлення моєї віри у волонтерському служінні: у домі престарілих, хоспісі, для самотніх людей парафії...);
 - *молитовних парафіяльних груп* (провести молитви за тих, хто в цьому часі служить на місіях, вислати їм вітальну листівку; учасників молитовних груп заохотити до ще більшого зростання у вірі та ділення досвідом своєї віри зі своїми родичами, друзями, колегами по роботі, сусідами...);
 - *хору* (в часі Декади може служити співом).
- Молитва — прохання на щодень до Святого Духа, щоб відновив *дари/плоди*, дані нам у Святій Тайні Миропомазання (наприклад, перший день — за відновлення плоду любові і т.д.)
- Розповідь про наших недавніх героїв — *новомучеників*, ісповідників віри, що додають нам сили жити і поступати відважно вперед у вірі, звіряючись на Бога. Можна коротко підготувати (священику або доручити комусь з вірних) на кожен день коротеньку історію одного нашого блаженного відповідно до тематики дня і творчо представити в церкві.
- Запросити на парафію на один день *місіонера*, сестру-монахиню чи аніматора молитовної групи або молодіж-

ної спільноти, щоб вони поділилися досвідом місійного духу і служіння, новими методами євангелізації, катехизації та як або чим вірні парафіяльної спільноти можуть допомогти душпастирям на місійних теренах.

- Провести молитовні *чужання* на парафії (за поширення віри і збільшення віруючих у парафії, за відвагу бути спосібними свідчити свою віру іншим, за місіонерів на місіях, за оновлення наших парафій силою П'ятдесятниці, за відновлення дарів/плодів Святого Духа, роздумування над Символом віри і т.д.)
- Організувати *процесії* (з зупинками біля: каплиць, хрестів, ікон чи фігур Богородиці, якщо такі є) на території своєї парафії зі свічками (символ — донести світло віри), з читанням Слова Божого про віру та місійне доручення (Мт. 18, 19–20; Мр. 16, 15) йти аж до краю землі, аж до краю — периферії вулиць нашої парафії, до найбільше опущених закутків — і це буде свідчення їм, що Господь і про них пам'ятає та хоче, щоб і вони вповні стали Його учнями і жили новизною власного хрещення.
- Відвідати *школу* або при *церкві* організувати за допомогою активних парафіян серію уроків на тему «Передавання або зростання у дарі віри».
- Організувати *стенд* з фотографіями про життя і служіння парафії або про те, що означає для вірних їхня парафія.
- Провести молодіжний *флеш-моб* на тему: передавання віри, привести за руку когось з ближніх до Ісуса Христа;
- У виняткових обставинах, коли священник не може особисто реалізовувати ці заходи, то їх проведення доручає *катехитам*, аніматорам молитовних груп чи студентам-семінаристам.

МІСІЯ ТА МІСІЙНА ПРИРОДА ЦЕРКВИ

Отець Небесний поручає Синові місію відкуплення і спасіння всіх людей. Син з любові до людей, виконавши і сповнивши волю Отця до кінця, встановлює свою стратегію: кличе, виховує і чинить своїх учнів здатними поширювати Царство Боже аж до краю землі та до кінця часів. Отримавши від Христа велике доручення: *«Ідіть, отже, і зробіть учнями всі народи: хрестячи їх в ім'я Отця і Сина і Святого Духа»* (Мт. 28, 19), — учні розійшлися по всьому світі і взяли-ся за найуспішніший проект людського земного життя: донести Євангеліє благодаті, проголосити Ісуса — Добру Новину Бога, через Якого всім народам Отець дарує спасіння. Лякливі учні, дочекавшись сходження Святого Духа, з великим запалом розійшлися проповідувати особу Ісуса Христа. Учні свідчили те, що самі бачили і чули, а також те, як Господь змінив їхнє життя. Вони свідчили, що Ісус є живий і *присутній* посеред людей у новий спосіб — через Слово Боже, Пресвяту Євхаристію та своїм Святим Духом у їхніх серцях.

З великою впевненістю, найперше будучи самі переконаними, вони «проповідували і навчали» прилюдно і по домах: ἀναγγεῖλαι ὑμῖν καὶ διδάσκειν ὑμᾶς — євангеліаї імін каї дідазхаї імас: (Дії 20, 20). Проповідували чи звіщали (керигму) Ісуса Добру Новину і навчали (διδάσκω — дідаско, від якого походить «дідахе» — навчання (катехизували)). Мало того, як справжні проповідники вони знали і досвідчували, що Ісус іде разом з ними. *«Отож я з вами по всі дні аж до кінця віку»* (Мт. 28, 20). Ця Добра Новина є центром місійної діяльності, яка змінює людину й історію людства³.

³ Енцикліка папи Йоана Павла II Redemptorismisio, 44.

Місійність — це не лише якийсь аспект церковної діяльності, але вона належить до самої природи Церкви (AG2) і має своє джерело у Пресвятій Тройці (AG 2). Місійний дух належить не лише апостольським робітникам з уряду, а влитий у серце всіх вірних (AG 4). Іван Павло II в енцикліці *Redemptoris Missio*, нагадуючи про основні богословські аспекти «місійності», стверджує, що місія Церкви одна: **об’явити світові Христа Бога (епіфанія) і впровадити всіх у таїнство Божої любові.**

Післанництво Ісуса, яке впливає з любові Творця до свого створіння, має конкретну мету. Ісус сам говорить про своє «завдання»: «...нести Добру Новину бідним, звіщати полоненим визволення, сліпим прозріння, випустити пригноблених на волю, оповістити рік Господній сприятливий» (Лк. 4, 18–19).

МІСІЙНІСТЬ МИРЯН І ПАРАФІЯЛЬНОЇ СПІЛЬНОТИ

За наказом нашого Господа перші учні Христові розійшлися по всьому світу, проголошуючи Ісуса Христа, вчиняючи інших людей Його учнями та хрестячи їх в ім'я Пресвятої Тройці. Так, через Святу Тайну Хрещення Церква передає дар віри з покоління в покоління. Це також вимагає від кожного з нас, щоб ми передавати віру своїм дітям, щоб і вони, коли виростуть, змогли охрестити та навчити своїх дітей. Адже Хрещення робить нас частиною Божого люду, який передає віру. Перших християн хрестили, коли вони були вже віруючі і знали правди християнської віри. Охрещені немовлятами (за нас віру визнали наші хресні батьки), чи ми живемо сьогодні вірою в Ісуса Христа? Чи розуміємо ми, що прийняти хрещення — означає померти і воскреснути з Христом і у Христі, померти для старого життя і воскреснути для нового життя — життя вірою і благодаттю? Чи усвідомлюємо, що у хрещенні нам був даний вогонь Святого Духа? Сьогодні нам потрібно вивести з амнезії «спокусливих випарів цього світу» нашу пам'ять, наново усвідомити силу нашого хрещення і ким ми стали через Ісуса Христа — усиновленими дітьми Божими, наслідниками великої спадщини Царства Божого. Справді старатися жити, як сини і дочки Божі.

«Силою Хрещення ми стаємо учнями-місіонерами, покликаними нести Євангеліє світові», — сказав Папа Франциск, цитуючи своє Апостольське напоумлення «Радість Євангелія», в якому йдеться і про те, що «кожен охрещений, якими би не були його функція у Церкві та рівень знання своєї віри, є активним суб'єктом євангелізації». Тому «нова

евангелізація» повинна включати оновлену участь всього Божого люду, який є одночасно і учнем, тому що отримує віру, і місіонером, тому що її передає. Саме таким, за словами Наступника святого Петра, є плід Хрещення. І в Церкві всі — від найменшого до найбільшого — навіть Папа та єпископи, є учнями та водночас передавачами віри.

Відповідно, завданням і обов'язком, що впливає з нашого хрещення, є поділитися радістю спасіння, що нам приніс Христос. Розділити досвід особистої зустрічі з Божою любов'ю через проголошення Доброї Новини спасіння, подарованої Ісусом, не тільки з нашими дітьми, рідними, але й з нашими ближнім, з тими, з якими нас Господь пов'язує щоденними справами, щоб ми справді стали учнями Христа і місіонерами Божої Любові.

Отож, можемо зробити висновок, що велике доручення полягає у звіщенні Доброї Новини про спасіння в Ісусі Христі. Це найкращий спосіб відповісти на любов Бога, сповіщаючи усьому світу велику Божу любов. Євангелізувати — основна справа віри для кожного християнина. Проголосити Добру Новину настільки важливо, що «Богові вгодно було спасти віруючих *глупотою проповіді*» (διὰ τῆς μωρίας τοῦ κηρύγματος — «діа тес моріяс тоу керигматос») (1 Кор. 1, 21). Бог захотів спасти людей через проголошення Ісуса — померлого, воскреслого, прославленого, нашого Спасителя, Господа і Христа-Месії.

Святий Дух через Слово Боже зворушує людське серце і навертає його не через нашу людську, а Божу мудрість. Слово Боже, як меч двосічний, який «проходить аж до розділу душі й духа, суглобів та костяного мозку, і розрізняє чуття та думки серця» (Євр. 4, 12–13). Коли немає Слова Божого на щодень, коли Боже Слово є рідкістю у нашому домі, у нашій сім'ї, у житті і діянні парафіяльної спільноти, то, відповідно, й немає євангелізації, немає передання віри, немає місійного духа.

Що означає євангелізувати, мати місійного духа? Це означає проголошувати Добру Новину — Добру Новину милосердя Божого для цього світу, особливо для грішників і убогих, адже *«Бог бо так полюбив світ, що Сина свого Єдинородного дав, щоб кожен, хто вірує в Нього, не загинув, а жив життям вічним. Бо не послав Бог у світ Сина світ засудити, лише Ним — світ спасти»* (Йо. 3, 16–17). Словом «євангелізувати» позначається конкретна дія. Проголошувати — це робити присутнім Ісуса Христа в цьому світі. Він є єдиною відповіддю на запити цього світу — Ісус Христос померлий і воскреслий, Той, хто живе посеред нас і хоче розділити своє життя з нами.

Вся наша парафіяльна спільнота покликана до євангелізаційної місії. Велике доручення Ісуса Христа: *«Ідіть, отже, і зробіть учнями всі народи...»* (Мт. 28, 19), — є завданням для цілої спільноти віруючих і для кожного віруючого зокрема. Маємо чітко зрозуміти, що Церква — це не тільки духовенство, але й усі вірні, весь народ Божий, зібраний воєдино Отцем, Сином і Святим Духом. Спитаємо: скільки сьогодні є християн у нашій парафії, що мають місійного духа, щоб поділитися досвідом своєї віри?

Згідно з одним дослідженням, у наших спільнотах є, в середньому, близько 20% практикуючих християн. Насамперед усі вони, разом з парохом, зобов'язані подбати, щоб Блага Вість постійно була донесена і до інших 80% наших парафіян, які чомусь відійшли від практикування своєї віри, до тих, що проживають на периферії наших парафій чи вважають себе невіруючими. Звичайно, кожному священику важко це реалізувати самотійно, проте практикуючим християнам, які вповні хочуть жити своїм зобов'язанням, отриманим у хрещенні, буде можливо це здійснити у природному спілкуванні зі своїми колегами по роботі, навчанні, з родичами чи навіть сусідами, під час здійснення звичайних своїх справ.

Парафіяльна місійність включає в себе новий протагонізм охрещених вірян.

Кожен християнин спроможний розповісти про свій досвід віри іншим. І тут не потрібно якоїсь додаткової кваліфікації чи освіти, бо якщо хтось справді пережив досвід любові Бога, як свого Спасителя, він не має потреби в тривалому приготуванні, бо вже знає і постійно зберігає у серці Божий погляд, повний милосердя, прощення і любові. Таким чином, кожен християнин є не тільки учнем Ісуса, але й місіонером любові Бога, що виявилася йому у Ісусі Христі, і, як справжній місіонер, ділиться досвідом життя у вірі, досвідом свого навернення до нового життя. Власне він це чинить вже не з обов'язку чи примусу, а як особистий вибір, що наповнює серце радістю, відкриває нову ідентичність і надає новий сенс нашому життю і служінню для Господа.

Немає нічого кращого на світі, як принести іншому радість спасіння, звістити Євангеліє Благодаті (пор. Дії. 20, 24). Бути Церквою, народом Божим, означає виходити до інших людей, які ще не пізнали Христа, Його любов, і нести їм світло віри та радість Євангелія. Іншими словами — Церква, звичайно, і парафіяльна спільнота, мусить бути місійною, бо інакше вона не виконує доручення Спасителя (пор. Мт. 28, 19).

МОЛИТВА «ЖИВОЇ ПАРАФІЇ»

Господи Ісусе Христе, Пастирю Добрий, як колись Ти пригорнув заблуканих овечок, щоб вони пізнали Твій голос і були Твоїм стадом, так і сьогодні глянь ласкаво з небесних висот на нашу парафію та зішли на неї Твого Святого Духа, щоб вона була місцем пізнання радості Доброї Новини. Скріплюй нас Твоєю присутністю та єднай нас кожночасно в молитві. Даруй нам духа служіння ближньому, щоб у нашій парафії кожний міг зустріти Тебе, милостивого Бога. Благослови наш духовний провід Твоєю мудрістю і дай, щоб ніхто з нас не шкодував ні часу, ні талантів, ні матеріальних дібр для розбудови Твого Царства. Єднай нас у мирі та злагоді, щоб ми були Твоєю спільнотою любові. Всели в нас місійного духа, щоб ми стали тим світилом євангельського слова, молитви і добрих діл, що кличе кожного до участі в Божественному житті, щоб славилось, Спасе, Твоє Ім'я з безначальним Твоїм Отцем та пресвятим, благим і животворящим Твоїм Духом нині, і повсякчас, і на віки віків. Амінь.

ЗМІСТ

Для священників-душпастирів. Загальний огляд Декади місійності.....	3
<i>Вступ: Четвер</i>	
Празник Вознесіння Господа Нашого Ісуса Христа.....	7
<i>Перший день. П'ятниця</i>	
Дар Хрещення і Боже усиновлення	9
<i>Другий день. Субота</i>	
Боже Слово.....	12
<i>Третій день. Неділя святих отців</i>	
Наставники віри.....	15
<i>Четвертий день. Понеділок</i>	
Дар богопосвяченого життя.....	18
<i>П'ятий день. Вівторок</i>	
Бути Христовим учнем	21
<i>Шостий день. Серeda</i>	
Відповідальність за дар віри	24
<i>Сьомий день. Четвер</i>	
Готовність свідчити — служити.....	27
<i>Восьмий день. П'ятниця</i>	
Власний хрест	30
<i>Дев'ятий день. Субота</i>	
Сповнитися місійним духом	33
<i>Десятий день. Неділя П'ятдесятниці</i>	
Дар Святого Духа.....	36
<i>Додаток для розважання 1</i>	
Місія та місійна природа Церкви.....	41
<i>Додаток для розважання 2</i>	
Місійність мирян і парафіяльної спільноти	43
Молитва «Живої парафії».....	47

ЖИВА ПАРАФІЯ

МІСЦЕ ЗУСТРІЧІ З ЖИВИМ ХРИСТОМ

Починаючи з 2011 року, Блаженніший Святослав разом з єпископами УГКЦ особливо звертає нашу увагу на оживлення парафіяльного життя як на основу дальшого розвитку нашої Церкви, оскільки парафія є місцем зустрічі з живим Христом, простором для духовного зростання і проголошення Доброї Новини, якою можемо ділитися з іншими. Наш Синод закликає всіх разом і кожного зокрема роздумувати й працювати над розвитком парафіяльної спільноти і тим самим брати активну участь у місії Церкви, плекаючи такі аспекти життя парафії:

- **БОЖЕ СЛОВО І КАТЕХИЗАЦІЯ**
- **ЛІТУРГІЯ І МОЛИТВА**
- **СЛУЖІННЯ БЛИЖНЬОМУ**
- **ПРОВІД – УПРАВЛІННЯ ДАРАМИ**
- **СОПРИЧАСТЯ – ЄДНІСТЬ**
- **МІСІЙНИЙ ДУХ**

www.zhyvaparafia.org.ua . www.ugcc.org.ua

Текст підготували о. Йосафат Мошич (Рада євангелізації при Главі УГКЦ)
та о. Андрій Онуферко (Робоча група щодо реалізації стратегічного розвитку УГКЦ
на період до 2020)

На обкладинці ікона «Зіслання Святого Духа» (іконописець ієрм. Дам'ян Хігенс,
Семінарія Святого Духа, Оттава, Канада). Графіка Олени Гужі

Видання здійснене в рамках програми «ЖИВА ПАРАФІЯ» за підтримки фонду «RENOVABIS»

